

MARIA CZAPLICKA

Bydgoszcz

Współczesne tendencje w nadawaniu imion dzieciom w Łobżenicy

Słowa kluczowe: Łobżenica, imię współczesne, popularność imion, motyw wyboru imienia

1. Wstęp

„Imię obok nazwiska jest najważniejszym elementem służącym do ustalenia tożsamości osoby. Każdy obywatel polski otrzymuje po urodzeniu imię, które wybierają dla niego rodzice lub opiekunowie” – napisał tak w 1961 r. J. Litwin w pracy pt. *Prawo o aktach Stanu Cywilnego. Komentarze*¹. Wybór imienia dla dziecka należy więc do jego najbliższych, natomiast nadanie imienia regulują odpowiednie przepisy. Specjalna instrukcja zawiera obowiązujące przepisy z zakresu rejestracji stanu cywilnego, w tym także odnoszące się do nadawania imion. W rozdziale III znajduje się paragraf 39 zatytułowany „Imię dziecka”, który brzmi: „Kierownik urzędu stanu cywilnego wpisuje do aktu urodzenia wskazane przez zgłaszającego urodzenie. Jednak stosowane do art. prawa o aktach stanu cywilnego urzędnik odmówi wpisania do aktu imienia ośmieszającego lub nieprzyzwoitego, albo więcej niż dwóch imion. Również w przypadku, gdy osoba zgłaszająca urodzenie podała jako imię wyraz nie mający zwyczajowo znaczenia imienia lub jakiegoś symbolu, wówczas kierownik urzędu może odmówić wpisania tego wyrazu do aktu urodzenia jako imienia w przewidzianym terminie, kierownik urzędu stanu cywilnego z urzędu nada dziecku jedno z imion zwykle w kraju używanych i dokona o tym wzmianki dodatkowej w akcie urodzenia dziecka”².

¹ J. Litwin, *Prawo o aktach Stanu Cywilnego. Komentarze*, Warszawa 1961, s. 357.

² Rejestracja stanu cywilnego. Stan prawny na dzień 1 VIII 1959 r. Warszawa, [w:] J. Bubak, *Nadawanie imion w Polsce – aspekt prawny i językowy*, Socjolingwistyka nr 5/1959, s. 147–148; J. Bubak, *Imiona modne*, *Onomastica* XXIII, 1978.

Wykaz imion najczęściej używanych na terytorium PRL opracował M. Jastrzębski. Zawiera (on) 769 imion, w tym 420 męskich i 349 żeńskich³. J. Litwin we wspomnianej pracy pisze: „Imię powinno odpowiadać płci dziecka, w przeciwnym bowiem razie źle spełnia swą funkcję indywidualizacyjną. Niedopuszczalne jest nadawanie imienia charakterystycznego dla płci odmiennej lub nie pozwalającego odróżnić płci, wyjątkiem jest imię MARIA, które może być nadawane dzieciom płci męskiej, ale tylko z imieniem o wyraźnym typie męskim⁴. J. Bubak dodaje: „Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w zasadzie cechą charakterystyczną imienia żeńskiego używanego w Polsce jest końcówka *-a* i jej brak w imionach obcych wskazuje, iż jest to imię męskie. Tylko nieliczne imiona męskie są zakończone na *-a*. Mają one u nas długą tradycję i należy traktować je jako wyjątki. Są to: *Barnaba, Bonawentura, Dyzma, Jarema, Kuźma i Żegota*. Praktycznie nie są one dziś nadawane”⁵.

Warto zwrócić uwagę na fakt podkreślany w *Komentarzu* J. Litwina, że „Z zasady poszanowania właściwości narodowych cudzoziemców wynika, że są oni uprawnieni do nadawania swym dzieciom urodzonym w Polsce imion w formie odpowiadającej ich językowi ojczystemu. Można zarejestrować imię *Jean, Iwan, John, Johanes* lub *Hans, Giovanni*. Cudzoziemcy mogą nadawać imiona w formach zdrobniałych i skróconych, które w ich języku usamodzielnili się, np. *Klaus*, (: Mikołaj), *Jörg* (L: Jerzy), *Hilde* (: Hildegarda) i inne⁶.

Rozwój socjolingwistyki zwraca uwagę onomastów na socjolingwistyczne aspekty funkcjonowania imion jako znaków językowych. Tematyka ta na polskim gruncie należy do mało penetrowanych. Badania nad problemami związanymi z praktyką nadawania imion, śledzenie procesów, które decydują o wyborze imion w różnych wspólnotach społecznych, trwają od niedawna. Dopiero w latach 70. XX wieku zaczęły się pojawiać pierwsze artykuły na ten temat. Celowość i potrzebę badania systemów imienniczych w różnych grupach społecznych i etnicznych uzasadnia H. Borek w artykule *Socjolingwistyczne aspekty imiennictwa*. Autor omawia metodologiczne aspekty tych zjawisk, dokonując jednocześnie przeglądu dotychczasowej literatury przedmiotu. Wymienia czynniki, które determinują z jednej strony trwałość tradycyjnego systemu imienniczego, a z drugiej nieustanną zmienność, żywotność poszczególnych imion w obrębie tego samego systemu. Są to: tradycja rodzinna, wpływ kalendarza, wpływ duchowieństwa na wybór imienia, kult świętych, moda literacka, ładne brzmienie form zdrobniałych imienia, dopasowanie współbrzmienia imienia z noszonym nazwiskiem, rzadkość występowania imienia w danym środowisku⁷. Zagadnienia socjologicznych aspektów funkcjonowania imion w tym artykule omawiane są na podstawie materiału

³ J. Bubak, *Nadawanie imion w Polsce...*, s. 105.

⁴ J. Litwin, *op. cit.*, s. 357.

⁵ J. Bubak, *Nadawanie imion w Polsce...*, s. 148.

⁶ J. Litwin, *op. cit.*, s. 149.

⁷ H. Borek, *Socjolingwistyczne aspekty imiennictwa*, *Onomastica XXIII*, 1978, s. 163–169.

pochodzącego z Krakowa, Opola, Szczecina, Cieszyina. Porównując najpopularniejsze imiona w Krakowie z takimiż nadawanymi w wyżej wymienionych miastach, widzimy zadziwiające zbieżności. „Okazuje się np., że cztery imiona z pierwszej dziesiątki w Krakowie występują we wszystkich czterech miastach również w pierwszej dziesiątce. Są to: *Tomasz, Piotr, Rafał, Krzysztof, Grzegorz, Paweł i Łukasz*. Wśród imion żeńskich istnieje jeszcze większa zbieżność. Pięć imion: *Agnieszka* (w Krakowie, Szczecinie na 1. miejscu), *Anna, Katarzyna, Joanna i Magdalena* znajdują się w pierwszej dziesiątce w czterech miastach. Pozostałe imiona też są blisko tej czołówki. Okazuje się więc, że imiona popularne w Krakowie, w tym samym czasie są również popularne w innych miastach odległych od siebie⁸. Właściwie należałoby powiedzieć, że były, bo badania są z lat 70. W ramach badań prowadzonych na seminarium onomastycznym w Akademii Bydgoskiej ustalono nowsze tendencje w imiennictwie. Badania przeprowadzono w Bydgoszczy, Grudziądzu, Gdańsku i w małym miasteczku niedaleko Bydgoszczy – w Łobżenicy.

2. Nadawanie imion dzieciom w pokoleniu pradziadków (1929 r.) i w pokoleniu wnuków (1990 r.) w Publicznym Przedszkolu w Łobżenicy

Łobżenica jest niewielkim miasteczkiem, które w czasach PRL leżało w województwie bydgoskim, a po reformie administracyjnej w 1998 roku włączone zostało do województwa wielkopolskiego. Chłubi się ono wielowiekową tradycją, gdyż prawa miejskie otrzymało w 1314 r. Autorami historii miasta pt. *Łobżenica. Portret miasta i okolicy* są A. Mietz i J. Pakulski. „Jak wynika z kontraktu lokacyjnego z dnia 9 II 1314 r., Łokietek nadał Pałuce Wincentemu Piotrowicowi prawo lokacji Łobżenicy miasta na prawie magdeburskim. Wincenty otrzymał prawo bicia w Łobżenicy denarów”⁹. W końcu XIV w. miasto zostało przejęte przez Arnolda Wałdowskiego, któremu przypisuje się sprowadzenie augustianów. Ofiarowano im niewielką działkę poza miastem. Miejsce to znane jest z objawienia się Matki Boskiej z Dzieciątkiem pasterzom (rzekomo w 1079 r.). „Po wojnach husyckich augustianie stracili na znaczeniu. W efekcie przywileju z 1404 r. zamiast planowanego klasztoru poza miastem powstał w samej Łobżenicy niewielki dom (filialny) z kilkoma braćmi, który wystawił w Górce Klasztornej kaplicę i opiekował się nią”¹⁰. Samą historię o objawieniu spisał dopiero w XVII w. wojewoda poznański Andrzej Grudziński i z tego okresu pochodzi zachowany do

⁸ J. Bubak, *Nadawanie imion w Polsce...*, s. 148–152.

⁹ A. Mietz, J. Pakulski, *Łobżenica. Portret miasta i okolicy*, Toruń 1993, s. 29.

¹⁰ *Ibidem*, s. 34.

dzisiaj klasztor w Górcie Klasztornej, będący celem wielu pielgrzymek do Matki Bożej Góreckiej Królowej Krajny. Chlubą Łobzenicy jest też ponadstuletnie przedszkole. Początki placówki wychowawczej dla najmłodszych dzieci sięgają 1905 r. Przedszkole, zwane ochronką, założyły trzy siostry służebniczki: Bożena Dobek, Klaudia Poizer i siostra Baginia, a pomagali im dwaj księża – ks. Kuczera właśnie z sąsiedniej Górki Klasztornej oraz ks. Szałkowski z Łobzenicy. Informacji tych udzieliła pani Barbara Piekarska, która pracowała na stanowisku dyrektorki tego przedszkola przez 32 lata. Wspominała ona, że zajęcia odbywały się głównie na powietrzu. Dominowały zabawy ze śpiewem. W 1952 r. ochronka została przejęta przez władze PRL i powstało Przedszkole Państwowe w Łobzenicy. W latach 90. było dużą, nowoczesną placówką oświatowo-wychowawczą, wyposażoną w ładną salę gimnastyczną i nowoczesny sprzęt, i liczyło 8 oddziałów (około 160 dzieci).

Ekscerpcji materiału dotyczącej nadawania imion w pokoleniu pradziadków dokonano z ksiąg urodzeń Urzędu Miasta i Gminy Łobzenica z 1929 r. Zebrano 36 imion męskich i 37 imion żeńskich. Materiał dotyczący imion z lat 90., czyli pokolenia prawnuków, również wyekscerpowano z ksiąg urodzeń tego urzędu. Zebrano 33 imiona męskie i 41 imion żeńskich. Materiał służący zbadaniu motywów nadawania imion i odpowiedzi na pytanie, kto decydował o wyborze imienia, pozyskano za pomocą ankiety właśnie w tym historycznym przedszkolu – w Przedszkolu Publicznym w Łobzenicy w 2003 r.

Wyniki badań były następujące. Do najbardziej popularnych imion męskich w pokoleniu pradziadków należały: **Edmund, Henryk** (po 7 nadań); **Kazimierz** (6 nadań); **Franciszek** (5 nadań);

Czesław, Jan, Józef, Mieczysław, Zygmunt (po 4 nadania).

Alojzy, Bronisław (po 3 nadania);

Alfons, Stanisław (po 2 nadania); oraz:

Antoni, Artur, Benedykt, Edward, Erazm, Gabryjel, Heliodor, Leon, Lucjan, Marian, Michał, Seweryn, Szczepan, Tadeusz, Wacław, Zdzisław, Konrad (po 1 nadaniu).

Najbardziej popularnymi zaś imionami żeńskimi w 1929 roku były:

Maria, Teresa (po 6 nadań);

Irena (5 nadań)

Jadwiga, Marianna, Zofia (po 4 nadania)

Cecylia, Halina, Janina, Krystyna (po 3 nadania);

Czesława, Helena, Małgorzata (po 2 nadania);

Agnieszka, Anastazja, Aniela, Anna, Barbara, Brygida, Elżbieta, Florentyna, Genowefa, Gerda, Gizela, Henryka, Józefa, Kresencja, Lidia, Lucja, Marta, Natalia, Palomea, Regina, Rozalia, Stanisława, Stefania (po 1 nadaniu).

Pierwsze miejsce imienia Maria to wpływ miejsca kultu Maryjnego w sąsiedniej Górcie Klasztornej. Uważne przyjrzenie się temu wykazowi pozwala zauważyć, że listę rangową imion męskich tworzą te, które znamy raczej z literatury: *Edmund, Benedykt, Erazm, Konrad, Leon, Lucjan, Seweryn, Tadeusz, Wacław* lub

spotykamy się wśród osób starszego pokolenia – *Alojzy, Alfons, Czesław, Edward, Henryk, Heliodor, Gabriel, Józef, Bronisław, Mieczysław, Tadeusz, Waław, Zygmunt*. Imionami, które spotykamy na nowo wśród niedawno narodzonych chłopców, są: **Antoni, Franciszek, Stanisław, Michał, Szczepan**. Spotkać można też *Bogdana* czy *Zdzisława*. Spośród imion żeńskich znanych także z literatury czy historii są: *Cecylia, Florentyna, Genowefa, Gerda, Henryka, Jadwiga, Józefa, Helena, Łucja, Regina, Rozalia, Stanisława, Stefania*. Imionami, które spotkać można wśród pań starszego pokolenia, są: *Anastazja, Aniela, Brygida, Czesława, Elżbieta, Józefa, Helena, Irena, Janina, Marianna, Teresa*. Imiona, które spotykamy wśród nowo narodzonych dziewczynek, to: **Agnieszka, Anna, Barbara, Krystyna, Lidia, Małgorzata, Maria, Marta, Natalia, Zofia**.

Wśród zebranych imion ciekawostkę stanowią trzy żeńskie: *Krescencja, Miriam, Palomea*. Imię **Krescencja** jest notowane w *Słowniku imion współcześnie w Polsce używanych* K. Rymuta. Słownik podaje, że imię to notowane jest w Polsce 26 razy, a w województwie bydgoskim 1 raz¹¹. Nosi je do dzisiaj żyjąca emerytowana nauczycielka ze Szkoły Podstawowej w Falmierowie koło Łobżenicy. Drugie imię **Miriam** (bez wygłosowego -a), jak podaje *Słownik...* K. Rymuta (s. 287), pojawia się na terenie Polski 309 razy. W latach 20. pojawiło się 5 razy (w tym 1 raz w Łobżenicy!), w latach 90. nadano je 128 razy. **Palomea** pojawiło się w *Słowniku* jako – Paloma – i wystąpiło 74 razy na terenie całej Polski, a w województwie bydgoskim 2 razy. Być może jedno nadanie z tych dwóch również dotyczy mieszkanki Łobżenicy.

Wśród zebranych imion męskich pojawiło się imię **Brygdan**, którego nie notują słowniki – albo w dokumentach wpisano błędnie formę imienia, albo imię jest efektem dążenia rodziców do oryginalności.

Natomiast w latach 90. wśród imion męskich najpopularniejsze okazały się:

Dawid, Michał (6 nadań);

Adam, Bartosz, Mateusz, Piotr (po 4 nadania);

Damian, Łukasz, Miłosz, Paweł, Radosław, Szymon, Wojciech (3 nadania)

Artur, Jarosław, Maciej, Marcin, Tomasz (po 2 nadania).

Pojedynczo pojawiły się imiona: **Alek, Cezary, Hubert, Jakub, Krzysztof, Marek, Mariusz, Mikołaj, Przemysław, Rafał, Sebastian, Tobiasz, Waldemar, Wiesław**.

Z imion żeńskich w latach 90. największym powodzeniem cieszyły się:

Anna (6 nadań), **Magdalena** (5 nadań)

Aleksandra, Kamila (po 4 nadania)

Adrianna, Agata, Agnieszka, Janina, Karolina, Marta, Paulina – 3 razy

Hanna, Katarzyna, Monika, Martyna, Patrycja, Weronika – po 2 razy

oraz pojedynczo zanotowano imiona: **Angelika, Aneta, Bogna, Dorota, Eliza, Ewa, Honorata, Iwona, Jagoda, Justyna, Julia, Lidia, Maja, Malwina, Miriam, Olga, Roksana, Samanta, Sandra**.

¹¹ *Słownik imion współcześnie w Polsce używanych*, wyd. K. Rymut, Kraków 1995, s. 224.

Z porównania zebranego materiału wynika, że 6 imion wymienionych w 1929 roku pojawiło się wśród imion także w roku 1990. Są to żeńskie: **Anna**, **Agnieszka**, **Lidia**, **Marta** oraz męskie: **Michał**, **Artur**. Żadne imię z pierwszej dziesiątki najpopularniejszych w 1929 roku nie znalazło się wśród pierwszej dziesiątki imion w latach 90. Wynika z tego, że wśród pradziadków i wśród ich wnuków modne były zupełnie inne imiona. Inne były tendencje w sferze nadawania imion, inne zmienne socjokulturowe.

Uzyskane wyniki badań w nadawaniu imion w Łobzenicy porównano z danymi zawartymi w *Słowniku imion współcześnie w Polsce używanych* K. Rymuta. Dane tam zawarte potwierdzają, że liczba nadań w latach 20. maleje w latach 90. Na przykład imię **Jan** w przedziale lat 20.–30. ubiegłego wieku nadane było 132 367 razy, apogeum osiągnęło w latach 60. – 198 695; w latach 90. – 13 438, a w roku 1994 wystąpiło już tylko 3509 razy. Popularność nadań tego imienia wyraźnie maleje. Odwrotna sytuacja jest z imieniem **Łukasz**. W latach 20. ubiegłego wieku były 142 nadania, a w latach 90. wystąpiły 234 038 nadania. Natomiast takie imiona jak **Heliodor** w latach 90. nie pojawiło się wcale, imię **Alfons** wystąpiło 2 razy, a imiona **Genowefa**, **Czesława** – 64 razy na terenie całej Polski.

W zebranych materiale największą grupę stanowią imiona pochodzenia greckiego (23,4%, np.: Agata, Agnieszka, Katarzyna, Krzysztof, Sebastian), następną liczebnie grupą są imiona o rodowodzie łacińskim (22,7%, np.: Adrianna, Julia, Benedykt, Marek), hebrajskim (15,6%, np.: Anna, Elżbieta, Magdalena, Adam, Dawid, Szymon), słowiańskim (9,9%, np.: Stanisława, Jarosław, Mieczysław, Zdzisław), germańskim (8,5%, np.: Gerda, Gizela, Konrad, Zygmunt), aramejskim (ok. 2,1%, np.: Marta, Tomasz), francuskim (np. Aneta, Franciszek); staroangielskim (np. Edmund, Edward); staroskandynawskim (np. Olga, Brygida – ok. 1,4%).

3. Motywy nadawania imion dzieciom w Przedszkolu Publicznym w Łobzenicy w latach 90.

W drugim etapie zbadano, jakie były motywy nadawania imion dzieciom, będących pod opieką Przedszkola Publicznego w Łobzenicy w latach 90., czyli pod koniec minionego wieku. W tym celu w czasie spotkania z rodzicami poproszono ich o anonimowe wypełnienie ankiety, w której zapytano o motywy nadawania imion oraz o to, kto decydował o wyborze imienia. W badaniu wzięło udział 100 respondentów. Uzyskane wyniki przedstawiają się następująco. Na pytanie o motywy nadania imienia, a więc (1) czy rodzice kierowali się modą, popularnością lub upodobaniem – pozytywnie odpowiedziało 45 osób. Inne motywy to – (2) takie imię przyniosło sobie dziecko w dniu urodzenia – pozytywnie odpowiedziało 10 osób; (3) imię ładnie brzmi z nazwiskiem – pozytywnie odpowiedziało 5 osób; (4) na motyw religijny wskazało również 5 osób; (5) imię noszone było

przez dziadków, rodziców – pozytywnych odpowiedzi udzieliło 5 osób; (6) imię wybrano drogą losowania w gronie rodziny – 1 pozytywna odpowiedź; (7) imię jest noszone przez ulubioną koleżankę, kolegę, sympatię – 1 odpowiedź. Łącznie więc wskazano na siedem przyczyn wyborów, którym w ankiecie towarzyszyły jeszcze pytania dodatkowe.

Szczegółowo uzyskane wyniki przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Przyczyny nadawania imion	Liczba osób
1.	Imię modne popularne	
	a) podobało się, ulubione	45
	b) losowanie w gronie rodziny	1
2.	Imiona znanych postaci:	
	a) historycznych lub literackich	4
	b) sportowców	2
	c) bohaterów filmowych	4
	d) piosenkarzy	4
3.	Tradycja rodzinna	
	a) imię dziadków lub innych członków rodu	2
	b) imię rodziców	3
	c) imiona chrzestnych	–
4.	Imiona związane z wyznawaną religią	5
5.	Takie imię przyniósł sobie z danego miesiąca urodzenia	10
6.	Prawidłowe współbrzmienie z nazwiskiem	5
	a) oryginalność	2
7.	Inne: ulubiona koleżanka, kolega pierwsza sympatia	1
	a) nie było w otoczeniu rodziny znajomych, rzadko spotykane	8
	b) przypadek	4
Razem		100

Z przedstawionego zestawienia widać, że najwięcej respondentów wskazało motyw – imię modne, popularne, podobało się rodzicom. Na drugim miejscu znalazł się motyw – takie imię przyniosło sobie dziecko w dniu urodzenia danego miesiąca. Na trzeciej pozycji znalazł się motyw – imię nie wystąpiło dotychczas w najbliższej rodzinie i otoczeniu, jest rzadko spotykane. Czwartą pozycję zajął motyw – imię jest zgodne z wyznawaną religią oraz motyw – imię ładnie współbrzmi z noszonym nazwiskiem. Najmniej osób wskazało na to, że przy wyborze imienia uwzględniono imię ulubionej koleżanki, kolegi czy pierwszej sympatii.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym zadano respondentom jeszcze jedno pytanie: Kto decydował o wyborze imienia dla dziecka? Otrzymano również 100 odpowiedzi; 28 respondentów wskazało, że o wyborze imienia decydowała matka dziecka; 24 – że ojciec dziecka; w 43 odpowiedziach rodzice napisali, że o wyborze imienia zadecydowali wspólnie; w 4 przypadkach stwierdzono,

że o wyborze imienia zdecydowało rodzeństwo dziecka, a tylko w 1 przypadku napisano, że o wyborze imienia zdecydowali dziadkowie. Jak widać, na pierwszym miejscu znajduje się odpowiedź – „rodzice wspólnie decydowali o wyborze imienia”; na drugim – „o wyborze imienia zdecydowała matka”, a na trzecim – „o wyborze imienia zdecydował ojciec dziecka”. Jeżeli ten wynik porównamy z wynikami podobnych badań przeprowadzanymi we wcześniejszych latach (por. H. Borek 1978; E. Kochanowska 1989), to stwierdzić można, że rośnie liczba decyzji podejmowanych wspólnie przez rodziców w nadawaniu imienia dziecku. Świadczy to o coraz lepszym współcześnie partnerstwie w małżeństwach, o coraz dojrzałszym podejściu do kwestii wyboru imienia dla dziecka. Potwierdza się przekonanie, że akt nadania imienia dziecku jest ważnym wydarzeniem w rodzinie.

4. Wnioski

W badaniu uwzględniono 147 imion nadanych w miasteczku Łobżenicy w latach 20. oraz 90. minionego wieku. W liczbie tej – 73 imiona to te, które wystąpiły w pokoleniu dziadków i 74 imiona, które wybierali swoim dzieciom ich wnukowie. Żadne imię z pierwszej dziesiątki popularnych imion w pokoleniu dziadków nie powtórzyło się wśród imion nadawanych swym dzieciom przez ich wnuków. Jedynie sześć imion z całego zbioru z lat 20. powtórzyło się w zbiorze imion nadawanych w latach 90. Są to imiona: **Anna**, **Agnieszka**, **Lidia**, **Marta** – spośród imion żeńskich oraz: **Michał** i **Artur** spośród męskich. Analiza zebranego materiału pod względem pochodzenia popularnych imion wskazuje, że na pierwszym miejscu są to imiona greckie (23,4%), tuż za nimi łacińskie (22,7%), a następnie hebrajskie (15,6%), wśród których są imiona biblijne – zarówno staro-, jak i nowotestamentowe. Wyniki badania potwierdziły spadek popularności imion słowiańskich, szczególnie wśród imion żeńskich. W porównaniu z modnymi imionami w latach 20. spadek popularności nastąpił wśród takich imion żeńskich, jak: **Teresa**, **Maria**, **Irena**, **Zofia**, **Jadwiga**, oraz męskich **Henryk**, **Franciszek**, **Edmund**. Rośnie popularność imion **Aleksandra**, **Anna**, **Magdalena** oraz **Adam**, **Bartosz**, **Dawid**, **Mateusz**, **Michał**, **Piotr**.

Odpowiedzi na pytanie, kto wybierał imię dla dziecka, dowiodły, że w 43% ankietowani rodzice wyboru dokonali wspólnie, w 28% osobą wybierającą była matka, a w 24% o imieniu zdecydował ojciec. Wpływ innych osób na wybór imienia był znikomy. Najczęstszym motywem w wyborze imienia był motyw: imię jest ulubionym imieniem, podobało się; imię dziecko przyniosło sobie w dniu urodzenia danego miesiąca; imię ładnie współbrzmi z nazwiskiem.

Wyniki badań są ogólnie zgodne z kryteriami doboru imion występującymi na terenie całej Polski, którymi są:

– dobór imienia do nazwiska (do krótkiego nazwiska dobiera się dłuższe imię i odwrotnie),

– dziewczynki powinny mieć imiona kończące się na głoskę **-a**.

W zebranym materiale tylko jedno imię wystąpiło bez wygłoskowego **-a** (Miriam).

Zaznaczył się wpływ seriali telewizyjnych w rosnącej popularności takich imion, jak: **Diana, Angelika, Georg, Robert**.

Lektura statystyk popularnych imion podawanych corocznie przez urzędy stanu cywilnego pozwala zauważyć, że wracają do „łask” imiona: **Antoni, Jan, Stanisław, Franciszek** oraz **Barbara, Lidia, Zofia**.

Badanie wykazało, że zmiany dokonują się nie tylko w wielkich centrach, ale także w tak małym miasteczku, jakim jest Łobżenica. Nadawanie imion indywidualnym istotom ludzkim jest jednym z uniwersaliów kulturowych.

Contemporary tendencies to give names to children in Łobżenica

Summary

Comparison of names from grandparents' generation with those from grandchildren's generations gathered in the birth record of the Municipal Office in Łobżenica (1929 and 1990) shows that among ten the most popular male names no single name is repeated and among all names given to boys only two (*Michał* and *Artur*) appeared on both lists. In the group of female names four names out of all names given to girls appeared on both lists – *Anna, Agnieszka, Lidia, Marta*. A poll conducted among parents showed that the most frequent reason behind parents' decisions to give names is popularity of a certain name. Both parents decide together which name should be chosen.

Translated by Krzysztof Wróblewski

Maria Czaplicka
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego
Instytut Pedagogiki
ul. Chodkiewicza 30
85-064 Bydgoszcz